

Crkva hrvatskih mučenika na Udbini

Crkva hrvatskih mučenika najveća je crkva na Udbini i hrvatsko nacionalno svetište. Projektirala ju je arhitektica Marina Balin-Fadejev. Zamišljena je kao skupno mjesto svih hrvatskih stradanja i muke hrvatskog naroda do ostvarenja cilja- svoje države i slobode. Idejni začetnik projekta bio je biskup mons. dr. Mile Bogović 2005. godine, a dovršena je 2010. godine. Crkva je svečano otvorena i blagoslovljena 11. rujna 2010. godine u nazočnosti oko 15 000 hodočasnika, a misno slavlje predvodio je nadbiskup vrhbosanski, kardinal Vinko Puljić. Svake druge subote u rujnu, odnosno od 2012. godine svake zadnje subote u kolovozu, ovo mjesto posjeti mnoštvo vjernika, a uz središnje misno slavlje održava se i niz drugih vjerskih i kulturnih programa te veliki sajam.

Trg ispred Crkve upečatljiv je po spomeniku papi Ivanu Pavlu II. koji je na pragu trećeg tisućljeća pozvao sve narode da ne zaborave svoje mučenike. Kip je djelo akademskog kipara Slavena Miličevića iz Zagreba.

križu položen za spasenje drugih.

Križ koji Papa drži u rukama modeliran je prema Zlatnom križu krbavskih biskupa s početka 13. stoljeća, a pastirski štap je od istih biskupa iz 15. stoljeća. Ivan Pavao II. došao je na naše križne putove, razumio nas je i pomogao nam je nositi teret naših križeva. Doživjeli smo ga kao dobrog pastira koji nas okuplja i brani. Zato smo mu u ruke stavili pastirski štap s ovih naših prostora.

Kip Ivana Pavla II. postavljen je 7. rujna 2011. god. na blagdan hrvatskog mučenika sv. Marka Križevčanina.

Iz početka 13. stoljeća sačuvao nam se križ koji se obično naziva Zlatni križ krbavskih biskupa. Po svoj prilici je pripadao prvom krbavskom biskupu Mateju Maruti. Visok je 21,5 a širok 17,6 cm. Budući da je u novije vrijeme čuvan u vinodolskom Bribiru, neki ga nazivaju Bribirski križ. Onamo je svakako došao s povlačenjem krbavskog biskupa i njegova kaptola najprije u Modruš (1460.), a u godini Krbavske bitke u Vinodol (1493.). Njegovo seljenje poklapa se s brojnim povorkama Hrvata koji su pred Turcima napuštali svoje domove i zavičaje i tražili drugdje sklonište i krov nad glavom.

Papa Ivana Pavla II. dao je povod za gradnju Crkve hrvatskih mučenika kada je na pragu trećeg tisućljeća poručio svim narodima: „ Neka narodi ne prepuste zaboravu one koji su pretrpjeli mučeništvo.“ Te riječi stoje u podnožju kipa.

Kip predstavlja Papu kako prelazi preko praga (tisućljeća) s uzdignutim križem kao znakom nade za bolju budućnost. Najvrijednije je znanje umjeti živjeti i umrijeti za druge. Na toj crti događa se pravi rast pojedinca i zajednice. Najveće ostvarenje ljudskoga bića zbilo se na Kalvariji kada je jedan ljudski život na

Zato smo Krbavski križ uzeli kao simbol našeg raseljavanja, ali i simbol povezanosti iseljene Hrvatske s maticom domovinom. Metalni lik toga križa nalazi se na svetohraništu, a uvećani lik stavit ćemo na pročelje prema Krbavskom polju. Taj križ bit će osvjetljen tako da ga svaki prolaznik može vidjeti danju i noću. Želimo u njemu vidjeti u simbolici svjetlost Kristova križa koje davalo snagu svim našim mučenicima u dalekoj i bližoj prošlosti. S druge strane on šalje poruku cijeloj Europi riječima Ivana Mažuranića: „Nit bi zato barbarin ve zvali, što vi mroste dok su oni spali.“

Vukovarska drama u Domovinskom ratu dovršena je u mjesecu studenom 1991. godine. Mnogi su već u vrijeme napada na Vukovar ispravno prosudili da on nosi križ „jedne nacije“, kako bi rekao Matoš. Taj križ usjekao se u sjećanje svih onih koji su se borili i koji su se molili za slobodnu Hrvatsku. Mnogi od branitelja su poginuli, bilo u samom Vukovaru, bilo u raznim Ovčarama i logorima, ali će dugo živjeti u sjećanju našega naroda. „Navik on živi ki izgine pošteno“ – reče sličan mučenik iz jednog drugog vremena (Fran Krsto Frankopan).

Memorijalni park sa spomen kamenjem s hrvatskih stratišta, prema nacrtu Ante Pađena, već je pri kraju s uređenjem. Započinje iza temelja crkve Sv. Nikole i ide prema Krbavskom polju. Na ogradnom zidu stavit ćemo spomen kamenje sa svih poznatih naših stratišta, Jazovki, Bleiburga, Križnih putova, jama, prikriivenih grobišta i sl. Pri dnu zida bit će mogućnost za paljenje svijeća. Tu će vjernici moći zapaliti svijeću i za one za čiji se grob ne zna. Na sredini parka je replika Vukovarskog križa Šime Vidulina.

Temelji stare crkve Sv. Nikole su sačuvani da se istakne kontinuitet naših stradanja na ovim prostorima. U

grobnice na tom prostoru sahranili smo brojne kosti koje su bile u grobnicama stare crkve i u groblju oko nje, a koje su kosti moderni vandali bagerima zgurili u nasipe. S poštovanjem i molitvom pokupili smo ih prilikom gradnje Crkve hrvatskih mučenika i pohranili ih u novu grobnicu na prostoru bivše crkve sv. Nikole biskupa. Na toj grobnici bit će redovno vanjski oltar na Dan hrvatskih mučenika.

Crkva na Udbini u sutonu i pogledom na Krbavsko polje.